

Tlačová správa – László Fehér

Termín výstavy: 3. 9. – 17. 10. 2020

Miesto výstavy: Galéria umenia Ernesta Zmetáka v Nových Zámkoch

Kurátor: Helena Markusková

Ťažisková osobnosť medzinárodnej scény László Fehér (1953) desaťročia formuluje vo svojich dielach zásadné témy existencie. V nadväznosti na fotorealistické východiská, rozvíja originálny maliarsky program, kde dominantnú rolu zohráva definovanie reality a sugestívna farebnosť. Maliar zakaždým artikuluje realitu inak – raz zdôrazňuje jej vyprázdnenosť, inokedy sprostredkuje jej esenciálne prvky – prezentuje ju ako transformovanú nájdenu realitu – alebo ireálnu vanitas či memento. V dielach vypovedá o pohnutých osudoch v Strednej Európe.

Nosnou témou výstavy v Galérii umenia Ernesta Zmetáka v Nových Zámkoch je pamäť. Tiahne sa tvorbou Lászlóa Fehéra ako rámcová téma, v ktorej narába s pamäťou zakódovanou vo fotorealistických východiskách. Pracuje s rodinným i cudzím archívom či vlastnými zábermi. Pretvára spomienky na nadčasové podobenstvá. Staví metaforické pomníky rodinnej histórii a vlastnej dobe – aktivizuje pamäť prechádzajúcu generáciami.

Aktuálna výstava z uplynulých rokov (2016 – 2020) poskytuje prierez maliarskou tvorbou a prácami na papieri. Predstaví diela z troch farebných období: ružového, čierno-bieleho a šedého. Popri rozmerných maľbách sú zastúpené kresby kombinované tušom a gvaše. László Fehér čerpá z rodinnej histórie a dejín doby, zapája do diel dialógy s dejinami umenia, súčasnými tendenciami i vlastnou tvorbou. Zachováva trvalý záujem o spracovanie židovskej minulosti, dedičstva holokaustu a obdobia totalitnej diktatúry. Poukazuje na krízu hodnôt a relativitu selektujúcej pamäte. K jeho kľúčovým témam patria návraty do detstva, okamihy zo života vlastnej rodiny i súčasníkov, v ktorých striedavo zdôrazňuje dobové kontexty alebo nadčasové dimenzie. Samostatnú líniu tvoria sebarefektívne autoportréty. Na výstave ich reprezentuje erbový Autoportrét (2013), ktorého pastelová verzia sa nachádza vo svetoznámej Galleria degli Uffizi vo Florencii. László Fehér desaťročia buduje nekonvenčnú portrétnu galériu umelcov-priateľov, ktorú zastupuje hravý portrét známeho grafika (Gyuri (György Kemény), 2017). Je maliarom veľkého formátu, preferujúcim veľké formáty. V kolobehu poznávania, prehodnotenia a obnovy média i spôsobu maľby, vznikajú interpretácie vlastných motívov (archetypálneho živlu vody, tieňov, zrkadlenia). V najnovších prácach, „karanténnych-dielach“ reagoval na súčasnú mimoriadnu situáciu. Okrem pocitov nútenej izolácie a uzavretosti – elementárnou silou sa v nich prejavila jedna z ústredných rámcových tém jeho tvorby – ohrozenie slobody.

Výstava v Galérii umenia Ernesta Zmetáka v Nových Zámkoch, poskytuje doteraz najrozsiahlejší výber z reprezentatívnych diel umelca na Slovensku. Je jednou z najvýznamnejších udalostí projektu Vzdušné Zámky, Mesto kultúry 2020.

László Fehér (1953) študoval na Vysokej škole výtvarných umení v Budapešti (1971 – 1976). Jeho nástup na výtvarnú scénu sa odohral v roku 1983 samostatnou výstavou v Múcsarnoku v Budapešti. V roku 1990 reprezentoval Maďarsko na XLIV. Bienále v Benátkach (1990). Je nositeľom ceny Mihálya Munkácsyho (1993), ceny Kossutha (2000), ceny Prima (2006). V roku 2007 bol vyslancom maďarskej kultúry. Vystavoval doma i v zahraničí v prestížnych galériách. V Ludwig Muzeum vo Viedni (1997), v Múcsarnoku v Budapešti (2001), Ludwig Múzeu v Budapešti (2007), Múzeu moderného umenia v Saint-Étienne (2011).

Výstava umelca v Galérii umenia Ernesta Zmetáka v Nových Zámkoch nadväzuje na sériu prezentácií ťažiskových osobností maďarského umenia. Jeho dialóg s Martinom Knutom v roku 1999 – zahájil kľúčový projekt galérie PERTU – zameraný na hľadanie analógií súčasného slovenského a maďarského umenia. László Fehér sa zúčastnil záverečnej Pocty Kassákovi³ (2007).

Sajtótájékoztató – Fehér László kiállítása

A kiállítás időpontja: 2020. szeptember 3. – október 17.

Helyszíne: Ernest Zmeták Művészeti Galéria, Érsekújvár

Kurátor: Helena Markusková

A nemzetközi szintén kiemelkedő egyéniségét, Fehér Lászlót (1953), a létezés alapvető kérdései foglalkoztatják. Fotóalapú festészetében továbbgondolja eredeti szemléletű alkotóprogramját, melyben a valóságkép definiálása és a szuggesztív színbeliség válik fontossá. A művész minden korszakában másképp artikulálja a valóságot – hol kiüresedését hangsúlyozza, vagy esszenciális mozzanatait – hol készen talált transzformált valóságként mutatja be – vagy irreális vanitasként s mementóként. Műveiben a közép-európai térség mozgalmas múltjáról vall.

Az érsekújvári Ernest Zmeták Művészeti Galériában bemutatásra kerülő kiállítás központi témája az emlékezet. Kerettémaként végigvezet Fehér László munkásságán, fotórealista festészetébe eleve kódolva van. Műveiben családi és idegen archívumokból, valamint saját felvételeiből merít. A lét helyzetét átlényegítő műveiben folyamatosan az emlékezet és a maradandóság problémáját járja körül. Többszólamú egyetemes festészetében metaforikus emlékművet állít a személyes történelemnek és korának – aktivizálja a nemzedékeken átívelő emlékezetet.

Jelenlegi kiállítása válogatás az elmúlt évek (2016 – 2020) festményeiből és papírmunkáiból. Három szinkorszaka: a rózsaszín, fekete-fehér és szürke munkáit mutatja be. Nagyméretű festményein kívül papírmunkái, tussal kombinált ceruzarajzai valamint gouache-jai láthatók. Családjá és kora története mellett, szerepelnek a művészettörténetre, aktuális tendenciákra és saját munkásságára utaló reflexiók. Tovább él a zsidóság múltja, a holokauszt örökségének és a totalitárius diktatúra témáinak feldolgozása. Hangsúlyosan jelen vannak a rendszerváltást követő értékválságra, az emlékezet viszonylagosságára rámutató művek. Önálló vonulatot alkotó önvizsgáló önarcképeit, egyik kiemelkedő alkotása reprezentálja (*Önarckép, 2013*), melynek pasztell-változata a Galleria degli Uffizi világhírű önarckép gyűjteményébe került. Évtizedek óta épített művésztársainak galériáját *Kemény György portréja (2017)* képviseli. Fehér László nagy formátumú, nagy méretekben gondolkodó festőművész. A megismerés, átértékelés és megújulás körforgásában, átértelmezi saját motívumait (a víz, árnyék, tükröződés archetipikus motívumait). Legfrissebb műveiben, a „karantén-képekben“ a jelenlegi rendkívüli helyzet tükröződik. A kényszerű izoláció és bezártság érzései mellett, elementáris erővel nyilvánul meg munkásságának egyik vezérmotívuma – a szabadság veszélyeztetése.

Fehér László kiállítása az Ernest Zmeták Művészeti Galériában, a művész jelenlegi korszakából készült idáig legterjedelmesebb válogatás Szlovákiában. Egyúttal a Légújvár, a kultúra városa 2020 című projekt egyik legjelentősebb eseménye.

Fehér László (1953) tanulmányait Budapesten a Képzőművészeti Főiskolán végezte (1971 – 1976). 1983-ban a Műcsarnokban zajló kiállításával lépett a művészeti színtérre. A XLIV. Velencei Biennálén (1990), ő képviselte Magyarországot. Munkásságát Munkácsy díjjal (1993), Kossuth-díjjal (2000), Prima-díjjal (2006) értékelték. 2007-ben a Magyar Kultúra követe volt. Számos rangos hazai és külföldi galériában szerepelt. 1997-ben a bécsi Ludwig Múzeumban, 2001-ben a budapesti Műcsarnokban, 2007-ben a budapesti Ludwig Múzeumban, 2011-ben a Saint-Étienne Modern Múzeumban.

Kiállítása az érsekújvári Ernest Zmeták Galériában, a magyar művészet jelentős képviselőit bemutató sorozat része. Martin Knuttal folytatott párbeszédével indult 1999-ben a galéria kortárs szlovák és magyar művészet véletlen párhuzamait kutató PERTU projektje. 2007-ben Fehér László részt vett a Tisztelet Kassáknak³ című kiállításon.